

det andet Thing ved Grundlovsforandringen er indrettet til at være i Modsatning til dette Thing. Det repræsenterer et Mindretal i Landet, hvis Interesser man ikke antog være tilstrækkelig betryggede ved den Valglov, som før gjaldt for Landstinget, fordi den i sin Rod var fælles med Folkethingets. Det var denne Betragtning, jeg gjorde gjældende, og jeg vil ikke gjerne, at vi skulle have en Umygelse ud af denne Sag, hvilket dog efter min Mening kan blive Tilfældet. Jeg skal nu tilføie, at for mig behøves der ikke flere Fingerpeg paa, at en Grundlovsforandring vil være nødvendig. Jeg har forlængst været overtydet om, at der, saalænge den nuværende Forfatning gjælder, altid vil være den Slags Stridigheder mellem Regjeringen og Folkethinget, idet Regjeringen altid vil kunne finde en Spøtte i Landstinget for Anskuelse, der ere modsatte dem, der gjælde her. Hvis det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds og hans ærede Meningsfæller, det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (S. N. Hansen) tro, at det er nødvendigt at faae endnu et Fingerpeg i saa Henseende, skal jeg nu kun ganske kort og klart bemærke Følgende. Jeg har i to à tre Aar paa det Bestemteste sluttet mig til deres Forslag her i Thinget, og selv om de gif ud paa Forholdsregler, som jeg i og for sig ikke ganske kunde billige, har jeg dog sluttet mig til dem, fordi de have givet Udigt til, at det, naar Tingene udviklede sig saaledes, som de ansaa det for rigtigt, da vilde vise sig, om de ønskelige Reformen for Landet vilde kunne naas med den nuværende Forfatning eller ikke, eller ogsaa, at de vilde slutte sig til Ønsket om og Bestræbelserne for en Grundlovsforandring. Hvis derfor denne Sag ved disse ledende Mænds Medvirkning bliver gjort til Gjensstand for en Rigsretsanklage, er jeg med og slutter mig til dem, og dette kan jeg gjøre, fordi jeg anser det for det i og for sig Rigtige, det i Grundlovens Bestemmelser Begrundede. Naar det efter min Mening var urigtigt eller uretfærdigt at gjøre det, kunde jeg det naturligtvis ikke. Det er denne Forklaring, jeg har at gjøre om min Stilling, og nu haaber jeg, at de, der skulde ville benytte det ærede Medlems Udtalelser igaar til at sætte Splid mellem mig og ham eller vore forskellige Meningsfæller, vilde være ude af Stand dertil, idet de ikke med Sandhed kunne gjøre det. Jeg beder om Undskyldning for denne temmelig lange Forklaring, men man er undertiden nødt til at gjøre Sligt klart, for ikke at blive et Offer for Bagvaskelse rundt omkring i Landet. Jeg skal iøvrigt bemærke til det ærede Medlem, at han var i den Grad i Dverensstemmelse med mig i Forstaaelsen af Sagen, at han ikke engang vilde tage imod den Ros, jeg tildelte ham for Theatrets Vedkommende. Det ærede Medlem sagde: Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgfreds er fraværende eller ikke nærværende —, saavidt jeg husker; han mente, at jeg var ikke

med, ikke inde i Sagen. Men jeg skal tillade mig at huske det ærede Medlem paa, hvad det var, jeg sagde, hvoraf han havde Fortjeneste af Theatersagen. Jeg sagde, at det navnlig var i Theaterkommissionen. Det ærede Medlem har nemlig været Medforlagsstiller og overfendt til Regjeringen et Forslag, hvori der blandt Andet i § 24 foreslaas, at Theatret skal være fri for i 5 Aar at betale Uddrag paa Gjælden til Sorø Akademi. I § 25 siges der: At det i 10 Aar uden nogenformelt Diskussion ved de aarlige Finantslove skal have et Tilskud af 50,000 Rd.; for det Tredie hedder det i § 29, at, hvis det faar et Tilskud til en ny Theaterbygning af 400,000 Rd. andetstedsfra, maatte Statskassen tilstøde indtil 100,000 Rd.; den maatte oven i Kjøbet levere den gamle Theaterbygning med Alt, hvad dertil hørte, Plads til at bygge det nye Theater paa, og den Plads, hvorpaa det gamle Theater stod. Men fra det Dieblt, da dette var fæstet, hedder det i § 29 — hvis den høitærede Formand tillader, at jeg oplæser tre Linier —, fra den Dag, da den nævnte Sum af 400,000 Rd. er stillet til Regjeringens Raadighed, skal endvidere Restbeløbet paa Theatrets hele nuværende Gjæld til Sorø Akademi være estergivet"; og denne Gjæld blev opgjort at være 193,000 Rd. og nogle flere. Se, mine Herrer, det var med Hensyn dertil, at jeg sagde, at det ærede Medlem havde virkelig Fortjeneste af Theatersagen, og jeg finder det besynderligt, at han ikke vilde modtage denne Anerkjendelse. Jeg veed nu, at fra min Side kunde denne Anerkjendelse ikke være varm, siden jeg bestandig har forfægtet den Anskuelse, at vi ikke skulde have noget Stats-theater; det laa ogsaa i dette Forslag. Jeg vilde ikke have noget Stats-theater, vilde ikke give noget aarligt Tilskud dertil. (Verg: Ikke?) Jeg vilde ikke give nogetformelt aarligt Tilskud til Theatret. Jeg vilde, at hvis Kjøbenhavn fik i Sinde at staa sig et Stats- eller Bytheater, saaledes som mange andre store Stæder i Europa have, kunde vi overlade Staden det gamle Theater, som stod, helst hvis vi kunde faae den til at overtage Gjælden til Sorø Akademi med, men i værste Tilfælde kunde vi have fundet os i, at denne faldt bort, naar vi een Gang for Alle vare bleve af med Theatret. Det kunde derfor ikke være nogen varm Anerkjendelse fra min Side. Men af Theatersagen i og for sig selv har det ærede Medlem stor Fortjeneste efter Theatersagens Venners Anskuelse. — Jeg ønsker iøvrigt til disse personlige Bemærkninger at knytte nogle Sagen selv vedrørende Bemærkninger. Det forekommer mig, at der her er et nyt Bevis for, i hvilken Grad vi trænge til at faae en Lov om Ministreansvarlighed, naar man nu har hørt den ærede Kultusminister udtale, at han aldeles ikke antog, at han burde have sammenkaldt Rigsdagen for at faae Bevillingen. I dag har Ministeren anført Grunde, som han ikke fremsatte igaar, og